

DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Ala Cobăneanu, Galina Stratulat,
Oleg Sternioală, Iuliana Oprea

judecând recursului declarat de către Cabinetul Avocatului „Denis Grecu”, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cabinetul Avocatului „Denis Grecu” împotriva Societății pe Acțiuni „Liga-2” în proces de insolvență privind încasarea datoriei,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016,

C O N S T A T Ă :

La 20.03.2015, CA „Denis Grecu” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SA „Liga-2” în proces de insolvență cu privire la încasarea datoriei și taxei de stat.

În motivarea acțiunii a indicat că, între SA „Liga-2”, în calitate de beneficiar și CA „Denis Grecu”, în calitate de executant a fost semnat un contract de prestare a serviciilor juridice nr. 2 din 08.02.2008. Potrivit pct. 1.1 al contractului, beneficiarul va dispune de serviciile juridice acordate de executant, inclusiv servicii de reprezentare a intereselor beneficiarului în relațiile cu agenții economici, în organele judiciare și de altă natură, perfectarea contractelor, cererilor de chemare în judecată și a altor acte, precum și consultanță în domeniul dreptului, etc. Potrivit pct. 2.1 al contractului, plata pentru prestarea serviciilor se achită în mărime de 6 000 lei lunar în termen de până la data de 5 a lunii următoare prestării serviciilor. Potrivit pct. 4.1 al contractului, beneficiarul v-a fi obligat să achite plata în termenii stabiliți și să îndeplinească cerințele care îi revin din acesta.

Concretizează reclamantul că, deși executorul a realizat toate obligațiile prevăzute de contract, beneficiarul sistematic a încălcat obligația financiară, acumulând până în prezent o datorie în mărime de 84 000 lei, pentru perioada 01.04.2013 - 31.05.2014. La 11.09.2014, în scopul respectării procedurii prealabile, a expediat în adresa pârâtului SA „Liga-2” o reclamație, prin care a solicitat stingerea obligațiilor financiare apărute, în termen de 15 zile din data recepționării acesteia.

Indică reclamantul că somația a fost recepționată de SA „Liga-2” la 13.09.2014, însă a fost ignorată de către pârât.

De asemenea, menționează că a transmis pentru semnare în adresa pârâtului actul de verificare a decontărilor între CA „Denis Grecu” și SA „Liga-2”, ultimul

nerestituind în adresa reclamantului un exemplar al actului semnat și nici nu a declarat careva obiecții vizavi de acesta.

În legătură cu faptul că, în urma serviciilor prestate, pârâtul refuză îndeplinirea obligațiilor contractuale, eschivându-se de la achitarea sumei datorate, solicită încasarea de la SRL „Liga-2” în proces de insolvență a datoriei în mărime de 84 000 lei și a taxei de stat în mărime de 2 520 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, cererea de chemare în judecată depusă de CA „Denis Grecu” către SA „Liga-2” privind încasarea datoriei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a aplicat prevederile art. 210 alin. (1), 249 alin. (1), 970 alin. (1), 971 Cod civil, concluzionând că din 26.02.2012, Serghei Beleacov urma să coordoneze toate acțiunile sale cu administratorul fiduciar sau administratorul insolvenței, respectiv nu avea dreptul să semneze careva facturi din numele SA „Liga-2”.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, CA „Denis Grecu” a declarat apel împotriva acesteia, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată a reclamantului să fie admisă integral.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 s-a respins apelul declarat de către CA „Denis Grecu” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 05 august 2016, CA „Denis Grecu” a înaintat cerere de recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 și a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă în sensul formulat. De asemenea, a solicitat recurentul încasarea din contul intimatului a taxei de stat pentru examinarea cauzei în primă instanță, în instanța de apel și recurs în sumă totală de 5 670 lei.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat încălcarea dreptului la o soluție motivată, aplicarea legii care nu poate fi aplicată, ignorarea faptelor stabilite printr-un act judecătoresc irevocabil, aplicarea eronată a legii materiale, precum și încălcarea normelor de drept procedural la repartizarea cheltuielilor de judecată.

La 05.09.2016, CA „Denis Grecu” a depus supliment la recurs, în care a reiterat că avocatul a continuat prestarea serviciilor juridice și după intentarea procesului de

insolvabilitate, fapt confirmat prin eliberarea mandatului nr. 0411835 din 24.01.2014, copia căruia o anexează.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursul înaintat de CA „Denis Grecu” a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în instanța de apel și verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează să fie admis, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

La examinarea litigiului atât instanța de fond, cât și cea de apel nu au aplicat normele de drept material care urmau a fi aplicate, precum și au aplicat o lege care nu urma a fi aplicată și în consecință au adoptat hotărâri ilegale. Totodată, în speță sunt stabilite fapte suficiente pentru a da o soluție nouă de admitere a acțiunii.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată că, la 20.03.2015, CA „Denis Grecu” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SA „Liga-2” în proces de insolvabilitate cu privire la încasarea datoriei în mărime de 84 000 lei în temeiul contractului de prestare a serviciilor juridice nr. 2 din 08.02.2008.

Instanța de fond a respins integral acțiunea reclamantei, iar instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră ilegale decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond, pornind de la următoarele.

La adoptarea soluțiilor contestate, instanțele ierarhic inferioare au considerat, inter alia, că din data de 26.02.2012, Serghei Beleacov urma să coordoneze toate acțiunile sale cu noul administrator fiduciar al SA „Liga-2”, numit în baza încheierii Judecătorei Economice de Circumscripție din 26.02.2010, astfel, actele semnate de Serghei Beleacov vin în contradicție cu art. 249 alin. (1) Cod civil.

La fel, instanțele au statuat că avocatul nu poate pretinde la achitarea onorariului pentru serviciile prestate, deoarece administratorului societății, Beleacov Serghei, i-au fost retrase împuternicirile și în privința SA „Liga-2” a fost intentat procesul de insolvabilitate prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15.10.2012, iar în Monitorul Oficial nr. 386-396 din decembrie 2014, a fost publicată informația privind revocarea și încetarea valabilității tuturor mandatelor și procurilor eliberate de SA „Liga-2” începând cu data intentării procesului de insolvabilitate, fapt despre care avocatul urma să cunoască.

Astfel, în cadrul examinării cauzei, instanțele ierarhic inferioare nu au stabilit raportul litigios și legea aplicabilă acestuia, or, în cadrul prezentului proces se solicită spre încasare creanța apărută la SA „Liga-2” după intentarea procesului de insolvabilitate față de aceasta.

Prin urmare, având în vedere că din data emiterii încheierii Curții de Apel Chișinău din 18.07.2012 privind admiterea spre examinare a cererii introductive, administrația debitorului SA „Liga-2” a fost obligată să coordoneze deciziile proprii doar cu administratorul provizoriu, Cazacu Andrei care era obligat să continue administrarea întreprinderii până la adoptarea hotărârii de intentare a procesului de

insolvabilitate, iar problema administrării fiduciare, instituite în temeiul încheierii Judecătorei Economice de Circumscripție din 26.02.2010, în cadrul procesului de dizolvare a SA „Liga-2”, a decăzut de drept și coordonarea de către organele de conducere a societății a acțiunilor proprii cu Ciauș Andrei nu mai era necesară.

În același timp, creanța nominalizată, potrivit art. 11 alin. (1) al Legii insolvenței, nu se consideră creanța masei debitoare și este creanța curentă, fapt confirmat prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04.05.2015, emisă în speță dată.

Prin urmare, în condițiile în care CA „Denis Grecu” nu era creditor al masei debitoare a SA „Liga-2” și, respectiv, participant al procesului de insolvență al intimitei, acesta nu ar putea fi înștiințat despre evenimentele procedurii de insolvență, inclusiv despre revocarea mandatului în ordinea prevăzută de Legea insolvenței, iar raportului litigios îi sunt aplicabile doar prevederile generale ale Codului civil care guvernează ordinea încetării mandatului, reglementări ignorate de instanțele judecătorești.

Potrivit prevederilor art. 256 Cod civil, persoana care a eliberat procura este obligată să informeze despre anularea și încetarea valabilității procurii pe cel căruia i-a eliberat procura și pe terții cunoscuți de el cu care reprezentantul urma să contracteze.

Potrivit prevederilor art. 257 alin. (1) Cod civil, actele juridice încheiate de reprezentant până la momentul când acesta a aflat sau trebuia să afle despre încetarea valabilității procurii rămân valabile pentru reprezentant și pentru succesorii lui, cu excepția cazului în care aceștia demonstrează că cealaltă parte a știut sau trebuia să știe că procura a încetat.

La fel, important este faptul că, avizul privind revocarea mandatelor a fost publicat de către noul administrator al insolvenței SA „Liga-2”, Mazur Anna în Monitorul Oficial doar la 15.12.2014, deși, conform conținutului acestuia, mandatele au fost revocate din data intentării procesului de insolvență-15.10.2012, or, niciun act de abrogare sau încetare a dreptului nu are efect retroactiv și nu produce consecințe pentru perioada anterioară emiterii acestuia, cu excepția cazului dacă persoana vizată exprimă acordul direct la aceasta.

La caz, după cum rezultă din actele judecătorești contestate, atât prima instanță, cât și instanța de apel, cu referire la prevederile art. 249 alin. (1) Cod civil, au concluzionat că avocatul nu era în drept să presteze servicii SA „Liga-2” pe motiv că, printr-o încheiere a instanței economice, a fost instituită administrarea fiduciară.

Însă, în temeiul hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 05.03.2015, menținută în vigoare prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02.09.2015 și decizia Curții Supreme de Justiție a RM din 13.04.2016, s-a încasat o parte din datoria SA „Liga-2” față de CA „Denis Grecu” în suma de 48 500 lei, datorie care a fost preluată de către SRL „Panel Sistem”, fiind totodată constată în cadrul acestui proces, suma integrală a datoriei a intimitei, SA „Liga-2” – 132 500 lei, acumulată în baza contractului de prestare a serviciilor juridice nr. 2 din 08.02.2008, circumstanțe importante pentru prezenta cauză.

Or, în cadrul acestui proces se solicită încasarea de la SA „Liga-2” a diferenței în suma de 84 000 (132 500 – 48 500) lei.

Prin urmare, instanțele au constatat că la data de 08.02.2008 SA „Liga-2”, în persoana directorului Serghei Beleacov și BA „Denis Grecu”, reprezentat prin Denis

Greco în funcție de avocat, au încheiat contractul nr. 2 de prestare a serviciilor juridice, precum și faptul că serviciile în realitate au fost prestate, instanțele, cu referire la art. 249 alin. (1) Cod civil, au ajuns la o concluzie precum că, reieșind din faptul că facturile, actele de îndeplinire a lucrărilor au fost semnate de o persoană neîmputernicită, acestea nu produc careva efecte juridice pentru intimata.

Factura fiscală reprezintă un document contabil primar cu regim special, care, în conformitate cu art. 3 alin. (1) al Legii contabilității și Hotărârii Guvernului nr. 294 din 17.03.1998, reprezintă confirmarea documentară și care justifică efectuarea operațiunii economice, acordă dreptul de a efectua sau certifica producerea unui eveniment.

În acest sens, Colegiul conchide că instanțele ierarhic inferioare au aplicat eronat prevederile art. 249 alin. (1) Cod civil, pentru că semnarea facturilor de către o persoană eventual neîmputernicită, nu urmează a fi echivalată cu semnarea unui act juridic de către persoana neîmputernicită, situația reglementată de norma de drept nominalizată. Or, doar în ultimul caz apare încetarea efectelor juridice ale contractului pentru persoana reprezentată.

Contractul de prestare a serviciilor juridice de către avocat nr.2 din 08.02.2008, a fost semnat de către directorul SA „Liga-2”, Serghei Beleacov, care la momentul încheierii contractului avea toate împuternicirile prevăzute de lege pentru aceasta, respectiv, actul juridic nominalizat este perfect valabil și produce efecte juridice, cu atât mai mult că acest contract a fost încheiat pentru o perioadă nedeterminată, iar actele de primire-predare și facturile sunt doar o dovadă a executării contractului.

În același timp, instanța de recurs constată că, limitându-se doar la verificarea împuternicirilor persoanei care, din numele beneficiarului, a semnat acte de îndeplinire a lucrărilor și facturile, instanțele ierarhic inferioare nu au supus aprecierii chestiunea efectuării reale a lucrărilor pentru care se cere achitare, or, potrivit art. 249 alin. (1) Cod civil, la care fac trimitere instanțele, actul juridic poate fi confirmat atât expres, cât și prin acțiuni concludente.

Astfel, însăși aplicarea ștampilei pe actele justificative contabile demonstrează că Beleacov Serghei posedă dreptul la semnarea facturilor din numele SA „Liga-2” și aceasta era coordonată cu administratorul fiduciar al SA „Liga-2” pe motiv că, prin încheierea instanței a fost dispusă transmiterea forțată a ștampilei SA „Liga-2” administratorului fiduciar, tuturor documentelor contabile ale societății precum și alte acte care reflectă activitatea economico-financiară și administrativă a întreprinderii, iar intimata nu a prezentat probe care ar confirma că, în perioada vizată, Beleacov Serghei ilegal a posedat de ștampila întreprinderii sau nu a executat alte cerințe ale administratorului fiduciar.

Mai mult, nici la admiterea cererii introductive și nici la intentarea procesului de insolvență față de SA „Liga-2”, directorul Beleacov Serghei nu era înlăturat de la conducerea întreprinderii, fapt confirmat prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15.10.2012, extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice. Prin urmare, el era în drept să semneze acte ce țin de activitate curentă a SA „Liga-2” (facturile, actele de îndeplinire a lucrărilor).

La fel, deși din 18.07.2012, Andrei Cazacu a fost desemnat în calitate de administrator provizoriu, iar din 15.10.2012 - administrator al insolvenței SA „Liga-2”, acesta nu s-a adresat către CA „Denis Greco” în vederea încetării raporturilor contractuale de prestări servicii, dar din contra, a continuat să-i elibereze

avocatului mandate, inclusiv pentru participarea în procesul de insolvență SA „Liga-2”, achitând parțial onorariul contractat, circumstanțe care nu au fost negate nici de către noul administrator al insolvenței, Anna Mazur, ceea ce demonstrează că administratorul a acceptat continuarea raporturilor contractuale cu avocatul.

În acest sens, instanțele de judecată au stabilit, în mod eronat, precum că administratorul fiduciar al SA „Liga-2”, Andrei Ceauș și ulterior administratorul insolvenței SA „Liga-2”, nu ar fi dat acordul referitor la achitățile efectuate, or, fiind în cunoștință de cauză asupra faptului existenței unui contract de prestări servicii cu achitare periodică, acestea nu au întreprins nici o măsură prevăzută de lege în vederea încetării raportului contractual în ordinea prevăzută de lege, beneficiind în continuare de serviciile prestate.

Totodată, în virtutea legii, semnarea actului juridic de către persoană neîmputernicită, ar putea să servească drept temei pentru declararea nulității relative a actului respectiv (viciul de consimțământ). Însă, reieșind din circumstanțele cauzei, în situația dată nulitatea relativă nicidecum nu este aplicabilă, iar mai mult ca atât, nu poate fi invocată din oficiu de către instanță, iar SA „Liga-2” nu a depus acțiune reconvențională pentru a demonstra temeiul de nulitate invocată în ședință de judecată.

În această ordine de idei, instanța de recurs conchide că instanțele judecătorești eronat au aplicat legea materială care nu trebuia aplicată la soluționarea litigiului dedus judecării în speță, deoarece, prin actele cauzei a fost demonstrată temeinicia acțiunii reclamantului.

Referitor la cerința recurentului de încasare a cheltuielilor de judecată legate de taxa de stat, Colegiul o consideră întemeiată, pornind de la următoarele.

Conform art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Astfel, pornind de la prevederile normelor enunțate mai sus în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul constată că la depunerea cererii de chemare în judecată, a apelului și recursului, recurentul a achitat taxa de stat în mărime de 5 670 lei (2 520 + 1 890 + 1 260 f.d. 26, 129, 130, 155).

În acest context, Colegiul consideră că partea care a pierdut procesul, în speță SA „Liga-2” în proces de insolvență, urmează să plătească, părții care a avut câștig de cauză, CA „Denis Grecu”, cheltuielile legate de plata taxei de stat.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 și hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015 și de a adopta o hotărâre nouă de admitere integrală a acțiunii.

Ținând cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Cabinetul Avocatului „Denis Grecu”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 și hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015 și se adoptă o hotărâre nouă după cum urmează.

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de de Cabinetul Avocatului „Denis Grecu” împotriva Societății pe Acțiuni „Liga-2” în proces de insolabilitate privind încasarea datoriei.

Se încasează de la Societatea pe Acțiuni „Liga-2” în proces de insolabilitate în beneficiul Cabinetului Avocatului „Denis Grecu” datoria în mărime de 84 000 lei și taxa de stat în mărime de 5 670 lei, în total 89 670 (optzeci și nouă mii șase sute șaptezeci) lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea